

ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสม
สำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเกษตรกร

โดย

นายสุภัทรชัย โอฟารกิจกุลชัย

เอกสารประกอบการขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจที่ดิน
(เกษตรกรเชี่ยวชาญ)
ตำแหน่งเลขที่ 8
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน

ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสม
สำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเกษตรกร

โดย

นายสุภัทรชัย โอฬารกิจกุลชัย

เอกสารประกอบการขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจที่ดิน
(เกษตรกรเชี่ยวชาญ)
ตำแหน่งเลขที่ 8
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเกษตรกร โดยนำเสนอหลักการและเหตุผล บทวิเคราะห์ แนวความคิดหรือองค์ความรู้ทางวิชาการที่จะนำมาใช้ กรอบในการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเกษตรกรเพื่อให้เจ้าหน้าที่เกษตรกรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมถึงข้อเสนอ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข ตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผู้เสนอแนวคิดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้สนใจทุกท่าน

สุภัทรชัย โอบารกิจกุลชัย
มีนาคม พ.ศ. 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
สารบัญ	(2)
แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน	1
1. ชื่อเรื่อง	1
2. หลักการและเหตุผล	1
3. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข	2
4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	6
รายการอ้างอิง	7

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ระดับเชี่ยวชาญ

1. ชื่อเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจ

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยปลูกพืชเศรษฐกิจส่วนใหญ่ เช่น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น โดยเกษตรกรไทยมีการปลูกพืชเศรษฐกิจที่กระจุกตัวไม่กี่ชนิด ทำให้เมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน ราคาผลผลิตจึงตกต่ำ ขณะที่บางปีพืชเศรษฐกิจชนิดไหนมีราคาผลผลิตดี เกษตรกรจำนวนมากก็จะหันมาปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดนั้น จึงทำให้ปีต่อมาราคาผลผลิตของพืชเศรษฐกิจชนิดนั้นลดลง เกษตรกรจำนวนมากมักขาดทุนวนเวียนกันไปอย่างนี้เสมออีกทั้งปัญหาด้านการปลูกพืชไม่เหมาะสมกับที่ดิน ปัญหานี้พบว่าเกษตรกรในบางพื้นที่ทำการเพาะปลูกโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของดิน ซึ่งทรัพยากรดินเป็นปัจจัยหลักในการทำเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัด การใช้ที่ดินไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ซึ่งต้องใช้ต้นทุนสูงในการทำเกษตรกรรม โดยการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการเสื่อมโทรมทรัพยากรดินที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมสำหรับพืชเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องสำคัญซึ่งจะทำให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยกรมพัฒนาที่ดินซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำข้อมูลเขตความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ประกอบกับแผนปฏิบัติการระยะยาว 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ภายใต้วิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” โดยใช้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดินเป็นข้อมูลสนับสนุนเพื่อวิเคราะห์จัดทำเขตความเหมาะสมของที่ดิน และเนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันข้อมูลด้านการเกษตรและพาณิชย์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การวิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นต้องคำนึงถึงสมดุลของทรัพยากรการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ผลผลิต อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) รวมทั้งปัจจัยการผลิตในการบริหารจัดการพืชเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ หากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการปลูกพืชที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตรสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรไทยในบางพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

แต่อย่างไรก็ตาม ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการจัดทำเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในมิติเศรษฐกิจขาดความต่อเนื่องอันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดินมีการโอน ย้าย เกษียณอายุราชการ รวมถึงการปรับลดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนยังขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการปฏิบัติงาน รวมถึงเครื่องมือในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจ อีกทั้งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจ

ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เหมาะสมด้วยระบบการบริหารจัดการเชิงรุก

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวคิด เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดิน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เหมาะสมด้วยระบบบริหารจัดการเชิงรุก และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรระดับพื้นที่การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบต่อไป

3. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

บทวิเคราะห์

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้เสนอแนวคิดได้นำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ ดังนี้

1) ด้านบุคลากร

- บุคลากรการโอน ย้าย เกษียณอายุราชการ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดินมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้หน่วยงานเสียเวลาในการสรรหาและพัฒนาบุคลากรใหม่ขึ้นมาทดแทนทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

- บุคลากรมีจำนวนจำกัด กล่าวคือ การปรับลดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจ

- บุคลากรขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจบางส่วนเป็นข้าราชการบรรจุใหม่ ทำให้ขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการปฏิบัติงาน

2) ด้านเครื่องมือ

- แนวทางการปฏิบัติงาน กล่าวคือ ในการปฏิบัติงานหน่วยงานยังไม่มีแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงเครื่องมือในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ

แนวความคิด

จากบทวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ผู้เสนอแนวคิดจึงได้ศึกษาข้อมูลเพื่อหาแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา โดยมีแนวคิด ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

พิไลวรรณ อินทรักษา (2553) ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน เพราะทำให้บุคคลได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติในการปฏิบัติงาน ปรับตัวให้ทันกับวิทยาการเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนอกจากนี้

ยังช่วยให้ก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ทั้งยังทำให้หน่วยงานได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น และลดความเสี่ยงเมื่อได้รับการพัฒนาแล้วความสามารถและความประพฤติดของบุคลากรจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่หน่วยงานกำหนด

สุรียา มนตรีภคค์ (2555) ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้นตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะส่งเสริมเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย และวิธีการในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน

2) แนวคิดการประเมินคุณภาพที่ดินด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร (2566) ได้อธิบายการประเมินคุณภาพที่ดินด้านเศรษฐกิจเพื่อจัดระดับความเหมาะสมของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่ ได้แก่ ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้านหลัก หมู่บ้านสาขา สำหรับพืชเศรษฐกิจอายุน้อยกว่า 1 ปี และพืชเศรษฐกิจอายุมากกว่า 1 ปี ดังนี้

(1) จัดเตรียมข้อมูลตัวแปรที่ใช้เป็นตัวชี้วัดในการจัดระดับความเหมาะสมตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยคำนวณให้เป็นค่าเฉลี่ยต่อไร่ทุกตัวแปร ยกเว้นอัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุน

(2) กำหนดระดับค่าตัวแปรจากชุดข้อมูลตัวแปรที่ได้จัดเตรียมไว้แล้วนำมา กำหนดระดับของค่าตัวแปรต่าง ๆ

(3) กำหนดช่วงระดับค่าตัวแปรแต่ละชุดที่จะนำมาใช้เป็นตัวชี้วัดในการวิเคราะห์เพื่อประเมินคุณภาพที่ดินด้านเศรษฐกิจ

(4) กำหนดระดับค่าตัวแปรที่เป็นตัวชี้วัด

(5) กำหนดคะแนนตัวแปรจากค่าตัวแปรและน้ำหนักที่ได้มาพิจารณาเพื่อจัดระดับความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

3) แนวคิดการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจ

กิตตินันท์ วรอนวัฒน์กุล (2559) ได้อธิบายแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจว่า ปัจจัย และเงื่อนไขการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) เป็นหน่วยที่ดินที่มีความเหมาะสมทางกายภาพปานกลางถึงสูงต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดนั้น ๆ 2) มีการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดนั้น ๆ อยู่ในปัจจุบัน และ 3) อยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย โดยมีขั้นตอนการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ดังนี้

(1) ใช้ข้อมูลสมบัติของดิน (soil property) จากแผนที่ดิน (soil map) ได้แก่ เนื้อดิน การระบายน้ำของดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก (C.E.C.) ความอิ่มตัวด้วยประจุบวกที่เป็นด่าง (base saturation) ความลึกของดิน ปฏิกริยาของดิน (pH) ความลาดชัน เป็นต้น เพื่อประเมินความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ และแบ่งชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินออกเป็น 4 ชั้น คือ ชั้นความเหมาะสมสูง (S1) ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2) ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) และชั้นไม่มีความเหมาะสม (N)

(2) นำเข้าข้อมูลชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินร่วมกับแผนที่ดิน ได้แผนที่ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดิน

(3) ซ้อนทับ (overlay) แผนที่ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินกับเส้นชั้นน้ำฝน (isohyet map) เพื่อประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านความต้องการน้ำที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ได้เป็นแผนที่ความเหมาะสมของที่ดิน (Land suite map)

(4) ซ้อนทับ (overlay) แผนที่ความเหมาะสมของที่ดิน กับแผนที่ป่าไม้ตามกฎหมาย แผนที่สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน (Present land use map) ได้แผนที่ความเหมาะสมตามสภาพการใช้ที่ดินของพืชปัจจุบันในเขตเกษตรกรรมนอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย

(5) ซ้อนทับแผนที่ขอบเขตการปกครอง ระดับตำบล คัดเลือกพื้นที่เฉพาะที่มีชั้นความเหมาะสมสูง (S1) ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2) และเฉพาะตำบลที่มีสภาพการใช้ที่ดินของพืชปัจจุบัน ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป เพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจต่อไป

ข้อเสนอ

จากบทวิเคราะห์ และแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้เสนอแนวคิดจึงมีแนวคิดการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดิน ดังนี้

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอ/วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
<u>ด้านบุคลากร</u> เนื่องจากบุคลากรมีการเปลี่ยนแปลง โอน ย้าย เกษียณอายุราชการ รวมถึงการปรับลดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ยังขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์	เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจที่ดิน ดังนั้น ผู้เสนอแนวคิดขอเสนอขั้นตอนการพัฒนาด้านบุคลากร ดังนี้ ๑. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เครือข่ายด้านเศรษฐกิจที่ดินแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยมีวิธีดำเนินการ : การระดมสมอง การอภิปราย และการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรด้านเศรษฐกิจที่ดินมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ดิน ตลอดจนการประเมินคุณภาพที่ดินด้านเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ 2. สอนงาน/สอนแนะ (Coaching) ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่บรรจุใหม่ และยังขาดประสบการณ์ โดยมีวิธีการดำเนินการ : 1) การสอนงาน/แนะนำวิธีการปฏิบัติงาน ให้รู้จักวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง 2) ถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแบบตัวต่อตัว ในช่วงแรกๆ	กองนโยบาย และ แผนการใช้ ที่ดิน ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้อำนวยการ กลุ่ม	ก.ย./ต.ค. ของทุกปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง อย่างน้อย ๖ เดือน ๑ ครั้ง

ประเด็นการพัฒนา	ข้อเสนอ/วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
<u>ด้านเครื่องมือ</u> เนื่องจากการปฏิบัติงานหน่วยงานยังไม่มีแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างเครือข่าย โดยมีวิธีการดำเนินการ : การสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจที่ตื่นร่วมกัน เช่น Facebook Line เป็นต้น เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับเศรษฐกิจดังนี้ ๑. จัดทำคู่มือแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ โดยมีวิธีการดำเนินการ : 1) ตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมของที่ดินในส่วนของเศรษฐกิจ 2) ศึกษาและกำหนดรูปแบบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล 3) กำหนดแนวทางการสนับสนุนข้อมูลด้านเศรษฐกิจ เพื่อกำหนดมาตรการ/แนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมของที่ดิน 4) จัดทำร่างคู่มือแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ เสนอคณะทำงานพิจารณา 5) จัดทำเล่มคู่มือแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน ๒. สร้างโปรแกรมช่วยวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านเศรษฐกิจสำหรับพืชเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ ตามกลุ่มชุดดิน/ชุดดิน	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้อำนวยการกลุ่ม/เจ้าหน้าที่ชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญ	อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ไตรมาสที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ไตรมาสที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

จากบทวิเคราะห์ แนวคิด และข้อเสนอดังกล่าวข้างต้น ผู้เสนอแนวคิดคาดการณ์ว่าอาจมีข้อจำกัดในการดำเนินการ ดังนี้

1) ทรัพยากรจำกัด: ขาดงบประมาณหรือสถานที่ที่เหมาะสมอาจทำให้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการไม่เป็นตามแผน

2) การมีส่วนร่วม: ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการอาจไม่สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ การประชุมสัมมนาจะไม่มี ความหมาย

3) ปัญหาทางเทคนิค: การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เสถียรหรือไม่เหมาะสมอาจทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติการไม่ราบรื่น

จากข้อจำกัดในการดำเนินการข้างต้น ผู้เสนอแนวคิดขอเสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

1) ควรจัดทำแผนการประชุมเชิงปฏิบัติการล่วงหน้า เพื่อขอบประมาณดำเนินการและจัดหาสถานที่สำหรับจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์รูปแบบของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

2) ควรกำหนดผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด

3) ควรเลือกใช้เทคโนโลยีที่มีความเสถียรและเหมาะสม เพื่อให้การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นไปอย่างราบรื่น

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) บุคลากรกรม/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจที่ดินสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การจัดทำเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจมีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3) ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านเศรษฐกิจสำหรับพืชเศรษฐกิจในระดับพื้นที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละ 100 ของบุคลากรกรม/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานด้านเศรษฐกิจที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กรมมีคู่มือแนวทางการบริหารจัดการเขตความเหมาะสมสำหรับพืชเศรษฐกิจในส่วนของเศรษฐกิจ

3. กรมมีเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านเศรษฐกิจสำหรับพืชเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ ตามกลุ่มชุดดิน/ชุดดิน

(ลงชื่อ) 

(นายสุภัทรชัย โอบารกิจกุลชัย)

ตำแหน่ง เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) 13 / มิ.ย. / 2564

รายการอ้างอิง

พิไลวรรณ อินทร์รักษา. 2553. การดำเนินงานในส่วนงานการฝึกอบรม. วิทยานิพนธ์. บธ.ม. (บริหารธุรกิจ).
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุริยา มนตรีภักดิ์. 2555. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรตามมาตรฐานการ
ปฏิบัติงานของข้อบังคับคุรุสภา 2548 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี
เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร. 2566. คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร.
กรุงเทพมหานคร: กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.

กิตตินันท์ วรอนุวัฒนกุล. 2559. คู่มือแนวทางการบริหารจัดการเขตเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ.
กรุงเทพมหานคร: กรมพัฒนาที่ดิน

